



## KORRALDUS

21.01.2025 nr DM-128524-7

### **NPM Silmet OÜ lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmine**

#### **1.OTSUS**

**Võttes aluseks atmosfääriõhu kaitse seaduse § 70 ja § 71 ja haldusmenetluse seaduse § 40 otsustan:**

- 1.1. Kiita heaks NPM Silmet OÜ (registrikood 10294959; aadress Kesk tn 2/1, Sillamäe linn, Ida-Viru maakond) lõhnaaine esinemise vähendamise kava (Lisa 1).
- 1.2. Kohustada NPM Silmet OÜ lõhnaaine esinemise vähendamise kavas toodud meetmeid rakendama.
- 1.3. Kohustada NPM Silmet OÜ lõhnaaine esinemise vähendamise kava rakendamise aruande esitama hiljemalt **01.05.2026**. Aruanne tuleb esitada Keskkonnaametile infosüsteemi KOTKAS.
- 1.4. Korraldus jõustub NPM Silmet OÜ teatavaks tegemisest.

#### **2. ASJAOLUD**

##### **2.1. Käitise andmed**

NPM Silmet OÜ (registrikood 10294959) tegutseb keskkonnakompleksloa nr KKL/300272 alusel (tegevuskoha aadress Kesk tn 2/1, Sillamäe linn, Ida-Viru maakond). Käitise põhitegevuseks on haruldaste muldmetallide (La, Ce, Pr, Nd jt), haruldaste metallide ühendite (tantaalpentoksiid, niobiumpentoksiid), metallilise tantaali ja niobiumi, ammoniumdivesinikfluoriidi (AMBI) ning lämmastikväetiste tootmine.

##### **2.2. Lõhnaaine esinemise vähendamise kava vajalikkus**

Keskkonnaameti järelevalveosakonna Ida-Virumaa büroo büroojuhataja Käthlyn Lizdenis poolt on 16.04.2021 koostatud ettekirjutus nr 1863, mille täitmise tähtaeg oli 15.06.2021 (kiri 16.04.2021 reg.nr 15-5/21/8108). Ettekirjutuse alusel nõuti ettevõttelt lõhnaaine esinemise vähendamise kava koostamist.

Lõhnaaine vähendamise kava koostamise vajadus tulenes Keskkonnaministeeriumi poolt Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ-lt tellitud uuringust „Lõhnaainete esinemise hindamine

*välisõhus rastermeetodiga Sillamäel. Õhukvaliteedi andmete kogumine ja aruandlus: 2019 aasta lõpparuanne*“ (Tallinn 2020, kokku 15 lk)

Antud uuringu eesmärk oli hinnata Sillamäe lõhnaaine esinemissagedusi ning 2014. a hindamistulemuste põhjal käitiste koostatud lõhnaainete vähendamise tegevuskavades rakendatud meetmete tulemuslikkust.

Uuringuga tuvastati atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) § 68 lg 1 kehtestatud lõhnaaine esinemise häiringutaseme ületamine, mis on põhjustatud mitme käitise koosmõjust. AÕKS § 68 lg 1 alusel kehtestatud Keskkonnaministri 27.12.2015 määruse nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed“ (14.07.2023 kehtetu RT I, 11.07.2023, 19) § 6 lg 1 ja 2 tulenevalt loetakse oluliseks keskkonnahäiringuks häiringutaset vastuvõtja juures vähemalt 15% aasta lõhnatundidest, määratuna standardi EVS 888 rastermeetodit kasutades. Uuringus tuvastatud lõhnaaine esinemisprotsent jäi vahemikku 11 kuni 21%. Käesoleval juhul näitas uuring, et häiringutaset ületav lõhnaaer on juba tekkinud.

NPM Silmet OÜ esitas 20.05.2024 lõhnaaine esinemise vähendamise kava (edaspidi kava, kiri reg.nr DM-128524-1). Nõuetekohane kava esitati 02.07.2024 kiri reg.nr DM-128524-4.

### **2.3. Lõhnaaine esinemise vähendamise kava avalikustamine/teavitamine**

Keskkonnaamet edastas 03.01.2025 kirjaga reg.nr DM-128524-6 kava koos selle heakskiitmise otsuse eelnõuga Sillamäe Linnavalitsusele arvamuse avaldamiseks (atmosfääriõhu kaitse seadus (AÕKS) § 71 lg 2).

Samuti edastas 03.01.2025 kirjaga reg.nr DM-128524-6 ettevõttele otsuse eelnõu arvamuse avaldamiseks.

Kava ja selle heakskiitmise otsuse kohta arvamusi ei esitatud.

Kava menetlusega seotud dokumendid on digitaalselt kättesaadavad Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) menetluse nr M-128524 juures.

## **3. KAALUTLUSED**

### **3.1. Kaalutlused kava heakskiitmisel**

#### **3.1.1. NPM Silmet OÜ kava**

NPM Silmet OÜ kava koosneb: sissejuhatusest, lõhnaaine eraldumist põhjustavate tegevusalade ja heiteallikate kirjeldusest, andmetest käitist ümbritseva piirkonna asustustiheduse ja asustuse kauguse kohta käitise tootmisterritooriumist, enne lõhnaaine vähendamise kava koostamist rakendatud meetmetest, NPM Silmet OÜ lõhnaainete mõõtmisest enne vähendamise meetmete

rakendamist, planeeritavate lõhnaaine eraldumise vähendamise lisameetmete tegevuskavast ja kasutatud materjalidest (kokku 16 lk, Lisa 1). Esitatud kava vastab AÕKS § 70 lg 4 sätestatud nõuetele.

Kava kohaselt on planeeritavate lõhnaaine eraldumise vähendamise lisameetmete tegevuskavas kokku 4 meetet (vt kava lk 14 Tabel 4).

Meetmeteks on:

1. Üleminek oks-met protsessile, haruldaste metallide puhul tooraine happes lahustamise lõpetamine;
2. Agressiivse happe (HF) kasutamise lõpetamine;
3. Filterpresside asendamine kaasaegse filterpressiga;
4. Ammoniaakvee kasutamise üle kontrolli tõhustamine – kulu vähendamine.

Välja toodud meetmed rakenduvad praktiliselt kõikide heiteallikate osas. Arvestuslik vähenemise % (0-100%) heiteallikate kaupa on esitatud tabelis nr 5 „Lõhnaaine kontsentratsioonid ning heitkogused heiteallikate kaupa pärast meetmete rakendamist (kava lk 15).

Kavas toodu põhjal on täidetud tingimus, et kava meetmed peavad olema efektiivsed ja piisavad tagamaks, et lõhnaaine väljutamisel ei ületata lõhnaaine esinemise häiringutasemeid (AÕKS § 70 lg 5).

Kava täitmist (kava tabelis 4 toodud rakendamise kontrolli ja aruande tähtaegu) kontrollib Keskkonnaamet (AÕKS § 71 lg 7). Kavas toodud meetmete rakendamise tähtajaks on 31.12.2025, meetmete rakendamise efektiivsuse kontrolli tähtajaks 15.01.2026 ja aruande esitamine Keskkonnaametile on 01.05.2026. Sellest tulenevalt on käitajal kohustus esitada kava täitmise aruanne Keskkonnaametile infosüsteemi KOTKAS „kohustused“ mooduli kaudu hiljemalt 01.05.2026.

### **3.1.2. Kavade summaarne mõju ja piisavus**

Põhjusel, et lõhnaaine häiringutaseme ületamine oli põhjustatud mitme käitise koosmõjust nõudis Keskkonnaamet tulenevalt AÕKS § 70 lg 2 lõhnaaine esinemise vähendamise kava koostamist igalt käitajalt eraldi. AÕKS § 71 lg 4 kohaselt tuleb sellisel juhul Keskkonnaametil hinnata esitatud kavade summaarset mõju ja piisavust.

Koosmõju põhjustavad käitised on Silpower Aktsiaselts (kompleksluba nr L.KKL.IV-197728), NPM Silmet OÜ (KKL/300272) ja Puma Energy Baltics AS (KKL/321724).

Silpower Aktsiaselts on 2023. aastaks lõpetanud põlevkivi kasutamise ning vähendanud oluliselt põlevkiviõli kasutamist. Seetõttu jääb käitise hinnanguline lõhnaühingute esinemise sagedus alla 0,1% aastas. Eelnevat arvesse võttes lõpetas Keskkonnaamet 20.11.2024 ettevõtte suhtes haldusmenetluse ja käitise heiteallikaid ei arvestata esitatud kavade summaarse mõju ja piisavuse hindamisel.

NPM Silmet OÜ ja Puma Energy Baltics AS esitatud kavade summaarse mõju ja piisavuse

hindamiseks tellis Keskkonnaamet Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ-lt lõhnaaine summaarse mõju modelleerimise (DM-128524-5). Modelleeringu tulemusel selgus, et meetmete kasutusele võtmisel jääb lõhnaaine esinemissagedus vastuvõtja juures alla 15% ehk lõhnaaine esinemise häiringutasemeid ei ületata.

Keskkonnaamet leiab, et NPM Silmet OÜ lõhnakavas on esitatud lõhnaainete esinemise vähendamise eeldused ning rakendades kavas toodud meetmeid, võib seega eeldada lõhnaaine esinemise vähenemist.

Tulenevalt eelnevast kiidab Keskkonnaamet heaks NPM Silmet OÜ 02.07.2024 esitatud lõhnaaine esinemise vähendamise kava (reg.nr DM-128524-4) ja sätestab, et lõhnakavas toodud meetmed on rakendamiseks kohustuslikud.

### **3.2. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine**

Ettepanekuid, arvamusi või vastuväiteid ei ole menetluse ajal laekunud.

### **VAIDLUSTAMINE**

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Dagmar Undrits

juhataja

välisõhubüroo

Lisa: Lisa 1 NPM Silmet OU\_Lohnakava\_26062024\_8.pdf

Teadmiseks: Sillamäe Linnavalitsus

Evely Mälton

vanemspetsialist

välisõhubüroo kliima- ja kiirgusosakond